

Raadsnota

Raadsvergadering 13 december 2021

Onderwerp: instellen gemeentelijke adviescommissie

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

Naar verwachting treedt op 1 juli 2022 de Omgevingswet in werking.

Eén van de verplichtingen die de Omgevingswet met zich meebrengt, is dat elke gemeenteraad een adviescommissie moet instellen. Deze adviescommissie heeft slechts één verplichte taak namelijk 'het adviseren over aanvragen om een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit'. Met andere woorden, indien een rijksmonument wordt verbouwd, dan dient de adviescommissie te worden ingeschakeld voor advies op het gebied van monumentenzorg. Dit advies wordt momenteel ingewonnen bij de 'monumentencommissie district Mergelland'. De taken en bevoegdheden van de 'monumentencommissie district Mergelland' vervallen echter van rechtswege op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt. Voordat de Omgevingswet in werking treedt dient daarom een nieuwe commissie te worden ingesteld.

'Monumentencommissie district Mergelland' versus 'adviescommissie'

- Monumentencommissie district Mergelland

De gemeenten Valkenburg aan de Geul, Vaals, Gulpen-Wittem en Eijsden-Margraten hebben al meer dan 20 jaar een gezamenlijke monumentencommissie ('monumentencommissie district Mergelland'). Deze gemeenten maken ook gebruik van dezelfde (plv.) stads- of dorpsbouwmeester. De stads- of dorpsbouwmeester, die tevens lid is van de monumentencommissie, adviseert ook over andere bouwwerken dan rijksmonumenten.

De 'monumentencommissie district Mergelland' beschikt over een bestuur bestaande uit vier leden (één lid per aangesloten gemeente zijnde één van de wethouders of de burgemeester). Het bestuur draagt zorg voor de invulling van taken, bevoegdheden, werkwijze en de samenstelling van de monumentencommissie. Het secretariaat van de gezamenlijke monumentencommissie wordt gevoerd door de gemeente Valkenburg aan de Geul.

- Adviescommissie (verplicht op basis van artikel 17.9 van de Omgevingswet)

Alhoewel de Omgevingswet slechts vereist dat in de adviescommissie 'monumentendeskundigen' worden benoemd, is de doelstelling van het instellen van een nieuwe adviescommissie om daar waar vereist of daar waar gewenst meerdere adviseurs gezamenlijk en gelijktijdig in een openbare vergadering te laten adviseren over een aanvraag om omgevingsvergunning. De Omgevingswet beoogt dit te formaliseren door de diverse adviseurs (op esthetisch vlak) in één adviescommissie onder te brengen zodat één integraal advies kan worden uitgebracht. Per plan zal worden bepaald of/welke adviseurs van de adviescommissie moeten worden ingeschakeld.

Zowel het bestuur, de secretaris als de ambtelijke ondersteuning van de 'monumentencommissie district Mergelland' hebben de voorkeur uitgesproken om de huidige samenwerking, inclusief de samenwerking met de huidige leden van de monumentencommissie en de huidige stads- of dorpsbouwmeester, voort te zetten en zelfs te intensiveren door ook andere adviseurs op 'esthetisch vlak' aan een gezamenlijke adviescommissie toe voegen namelijk adviseurs op het gebied van landschappelijke inpassing en ruimtelijke kwaliteit. Momenteel beschikken de 'aangesloten gemeenten' op deze gebieden niet allen over dezelfde adviseurs. Onze gemeente wordt daar waar dat in de intergemeentelijke structuurvisie is bepaald, geadviseerd door de Stichting Kwaliteitscommissie Limburg (SKL). Het inschakelen van een separate stichting is niet in

lijn met hetgeen beoogd wordt met de nieuwe adviescommissie namelijk één gezamenlijke commissie met diverse adviseurs. Adviseurs, al dan niet van een stichting, kunnen hiervan als individu wel deel uitmaken.

‘De stadsbouwmeester’

De beoogde inwerkingtreding van de Omgevingswet is 1 juli 2022. Op dat moment kan de stadsbouwmeester, indien de gemeenteraad daartoe besluit, als ‘welstandsadviseur’ deel uitmaken van de adviescommissie.

Aangezien de eerste benoemingstermijn van de stadsbouwmeester en de plaatsvervangend stadsbouwmeester op 1 januari 2022 resp. 1 april 2022 afloopt en de Omgevingswet dan nog niet in werking is getreden, wordt geadviseerd om de stadsbouwmeester Rob Brouwers en de plaatsvervangend stadsbouwmeester Henk Verheij te herbenoemen tot 1 juli 2022 en bij uitblijven van de inwerkingtreding van de Omgevingswet tot uiterlijk 1 januari 2025.

Advies

Om tijdig te voldoen aan de wettelijke verplichting wordt de gemeenteraad geadviseerd om:

1. een commissie als bedoeld in artikel 17.9 van de Omgevingswet in te stellen en deze te benoemen tot de ‘gemeentelijke adviescommissie Mergelland’;
2. de huidige leden van de ‘monumentencommissie district Mergelland’, gerekend vanaf de dag van inwerkingtreding van de Omgevingswet, tot 1 juli 2026 te benoemen tot lid van de commissie met als taak te adviseren over de aanvragen om een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit en desgevraagd en/of daar waar dat in gemeentelijke regels is bepaald, te adviseren over andere (aan)vragen met betrekking tot het (cultureel) erfgoed. De huidige leden zijn:
 - de heer Christian Uwer;
 - de heer Theo Custers;
 - de heer Stefan Loo;
 - de heer Rob Brouwers.

Daarnaast wordt geadviseerd om:

3. de stadsbouwmeester Rob Brouwers en de plaatsvervangend stadsbouwmeester Henk Verheij te herbenoemen tot 1 juli 2022 en bij uitblijven van de inwerkingtreding van de Omgevingswet tot uiterlijk 1 januari 2025;
4. de huidige stadsbouwmeester en diens plaatsvervanger, gerekend vanaf de dag van inwerkingtreding van de Omgevingswet, tot 1 juli 2026 te benoemen tot lid resp. plaatsvervangend lid van de commissie met als taak te adviseren over de aanvragen om een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit en desgevraagd en/of daar waar dat in gemeentelijke regels is bepaald, te adviseren over andere (aan)vragen met betrekking tot welstand / esthetische voorschriften. De huidige stadsbouwmeester is de heer Rob Brouwers en diens plaatsvervanger is de heer Henk Verheij;
5. daar waar in de intergemeentelijke structuurvisie is bepaald dat advies wordt ingewonnen bij de Stichting Kwaliteitscommissie Limburg, dit advies vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet in te winnen bij de ‘gemeentelijke adviescommissie Mergelland’;¹

¹ Momenteel wordt in het kader van het omgevingsvisie traject ook het huidige gemeentelijke kwaliteitsmenu geëvalueerd, dat nu nog zijn grondslag vindt in onze intergemeentelijke structuurvisie Gulpen-Wittem, Vaals en Valkenburg aan de Geul.

6. onder voorbehoud dat de gemeenteraden van de gemeente Vaals, Eijsden-Margraten en/of Gulpen-Wittem hiermee instemmen, in te stemmen met:
 - a. het continueren van de intergemeentelijke samenwerking op het gebied van welstand- en monumentenzorg;
 - b. het intensiveren van de intergemeentelijke samenwerking door gezamenlijk adviseurs op het gebied van landschappelijke inpassing en ruimtelijke kwaliteit aan de adviescommissie toe te voegen;
 - c. het instellen van een nieuw commissiebestuur bestaande uit één vertegenwoordiger per aangesloten gemeente zijnde één van de wethouders of de burgemeester waarbij het bestuur zorg draagt voor de verdere invulling van taken, bevoegdheden, werkwijze en samenstelling van de commissie waaronder:
 - het benoemen van (plaatsvervangende) adviseurs van de commissie / het toevoegen van andere adviseurs (bijvoorbeeld een landschapsdeskundige) aan de commissie met uitzondering van het benoemen van de adviseur die de rol van de huidige stadsbouwmeester krijgt in de adviescommissie;
 - het benoemen van een secretaris en een plaatsvervangend secretaris van de commissie;
 - het vastleggen van afspraken over de kosten en kostenverdeling van de commissie.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

Naar verwachting treedt op 1 juli 2022 de Omgevingswet in werking.

Op basis van artikel 17.9 van de Omgevingswet stelt de gemeenteraad een commissie in die in ieder geval tot taak heeft te adviseren over de aanvragen om een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit, voor zover het andere dan archeologische monumenten betreft.

Deze taak wordt momenteel verricht door de monumentencommissie 'district Mergelland'. De taken en bevoegdheden van de monumentencommissie 'district Mergelland' vervallen echter van rechtswege op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt.

3. Relatie met bestaand beleid

In bepaalde gevallen is het gewenst of zelf vereist dat een plan aan diverse esthetische voorschriften / uitgangspunten wordt getoetst. Denk hierbij aan welstand, monumentenzorg, stedenbouw en/of landschappelijke inpassing.

De doelstelling van het instellen van een nieuwe commissie is om daar waar vereist of daar waar gewenst meerdere adviseurs gezamenlijk en gelijktijdig (integraal) in een openbare vergadering te laten adviseren over een aanvraag omgevingsvergunning. De Omgevingswet beoogt dit te formaliseren door de diverse adviseurs (op esthetisch vlak) in één adviescommissie onder te brengen zodat één integraal advies kan worden uitgebracht. Per plan zal worden bepaald of/welke adviseurs van de adviescommissie moeten worden ingeschakeld.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

Het instellen van een nieuwe commissie en daar waar vereist of daar waar gewenst meerdere adviseurs gezamenlijk en gelijktijdig in een openbare vergadering te laten adviseren over een (bouw)aanvraag omgevingsvergunning zodat één integraal advies kan worden uitgebracht.

5. Samenwerking

De gemeenten Valkenburg aan de Geul, Vaals, Gulpen-Wittern en Eijsden-Margraten hebben al meer dan 20 jaar een gezamenlijke monumentencommissie ('monumentencommissie district Mergelland'). Deze gemeenten maken ook gebruik van dezelfde (plv.) stads- of dorpsbouwmeester. De stads- of dorpsbouwmeester, die tevens lid is van de monumentencommissie, adviseert ook over andere bouwwerken dan rijksmonumenten.

De 'monumentencommissie district Mergelland' beschikt over een bestuur bestaande uit vier leden (één lid per aangesloten gemeente zijnde één van de wethouders of de burgemeester). Het bestuur draagt zorg voor de invulling van taken, bevoegdheden, werkwijze en de samenstelling van de monumentencommissie. Het secretariaat van de gezamenlijke monumentencommissie wordt gevoerd door de gemeente Valkenburg aan de Geul.

De samenwerking kan worden geïntensiveerd door ook andere adviseurs op 'esthetisch vlak' aan een gezamenlijke adviescommissie toe voegen waaronder adviseurs op het gebied van landschappelijke inpassing en ruimtelijke kwaliteit. Momenteel beschikken de 'aangesloten gemeenten' op deze gebieden niet allen over dezelfde adviseurs. Onze gemeente wordt daar waar dat in de intergemeentelijke structuurvisie is bepaald, geadviseerd door de Stichting Kwaliteitscommissie Limburg (SKL). Het inschakelen van een separate stichting is niet in lijn met hetgeen beoogd wordt met de nieuwe adviescommissie namelijk één gezamenlijke commissie met diverse adviseurs. Adviseurs, al dan niet van een stichting, kunnen hiervan als individu wel deel uitmaken.

6. Aanbestedingen

n.v.t.

7. Duurzaamheid

n.v.t.

8. Financiën

Naar verwachting kunnen de wijzigingen 'kostenneutraal' worden doorgevoerd.

- *Kosten leden huidige monumentencommissie / stadsbouwmeester.*

De werkzaamheden van de leden van de monumentencommissie en van de stadsbouwmeester nemen niet toe. In een beperkt aantal gevallen (stel 1 keer per maand) zal de adviescommissie uit meerdere disciplines bestaan. In die gevallen zal de vergadertijd en daarmee ook de kosten mogelijk toenemen. Daarentegen kunnen de adviezen door de secretaris van de commissie in één keer integraal worden opgesteld en kan daar waar adviezen met elkaar 'botsen' direct integraal worden besproken hetgeen een tijdsbesparing kan opleveren.

- *Kosten adviseurs landschappelijke inpassing en ruimtelijke kwaliteit*

De kosten voor het inschakelen van de Stichting Kwaliteitscommissie Limburg (SKL) vervallen indien ervoor wordt gekozen om deze stichting niet meer om advies te vragen.

Voor een advies van de stichting betaalt de aanvrager in 2021 €1.107,00 aan leges. Ter vergelijking: voor een advies van de monumentencommissie betaalt een aanvrager in 2021 €255,00 aan leges.

Door uitsluitend, de voor een aanvraag relevante adviseurs aan de commissie toe te voegen (en niet een stichting), zijn de kosten voor zowel de gemeente als de aanvrager lager.

- *Kosten secretariaat / kosten samenwerking*

Indien de samenwerking met de andere gemeenten wordt gecontinueerd dan worden de kosten van de leden van de commissie naar rato over de gemeenten verdeeld. De kosten van het secretariaat

zullen toenemen indien andere adviseurs dan de ‘welstand- en monumentenadviseurs’ aan de commissie worden toegevoegd. In dat geval is immers meer afstemming en meer communicatie nodig en zal het secretariaat ook de notulen maken van de adviezen van deze ‘toegevoegde’ adviseurs. Deze werkzaamheden hoeven dan echter niet meer door de ambtelijke ondersteuning van de betreffende gemeente te worden verricht. De kosten van het secretariaat zullen eveneens toenemen indien bepaalde werkzaamheden zoals het opstellen van gezamenlijke college- en raadsvoorstellen, het initiëren en coördineren van gezamenlijk beleid, vergaderingen en sollicitatieprocedures, bij het secretariaat worden neergelegd. Ook hierbij geldt dat een deel van de werkzaamheden dan niet meer door de ambtelijke ondersteuning hoeft te worden verricht. Alhoewel er geen kengetallen beschikbaar zijn, is de gezamenlijke verwachting dat bij uitbreiding van de taken met de genoemde werkzaamheden, de werkzaamheden van het secretariaat 2,5 werkdagen per week (18 uren) in beslag zullen nemen. Verdeeld over 4 gemeenten betekent dat 4,5 uur per week per gemeente hetgeen neerkomt op een bedrag van ca. €300,00 per gemeente per week (indien de secretariatskosten gelijkmatig worden verdeeld over de 4 aangesloten gemeenten).

9. Communicatie

Het informeren van de betrokken adviseurs en de betrokken gemeenten.

Het besluit wordt gepubliceerd op de landelijke site www.overheid.nl.

10. Afwegingen en Advies

Om tijdig te voldoen aan de wettelijke verplichting wordt de gemeenteraad geadviseerd om:

1. een commissie als bedoeld in artikel 17.9 van de Omgevingswet in te stellen en deze te benoemen tot de ‘gemeentelijke adviescommissie Mergelland’;
2. de huidige leden van de ‘monumentencommissie district Mergelland’, gerekend vanaf de dag van inwerkingtreding van de Omgevingswet, tot 1 juli 2026 te benoemen tot lid van de commissie met als taak te adviseren over de aanvragen om een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit en desgevraagd en/of daar waar dat in gemeentelijke regels is bepaald, te adviseren over andere (aan)vragen met betrekking tot het (cultureel) erfgoed. De huidige leden zijn:
 - de heer Christian Uwer;
 - de heer Theo Custers;
 - de heer Stefan Loo;
 - de heer Rob Brouwers.

Daarnaast wordt geadviseerd om:

3. de stadsbouwmeester Rob Brouwers en de plaatsvervangend stadsbouwmeester Henk Verheij te herbenoemen tot 1 juli 2022 en bij uitblijven van de inwerkingtreding van de Omgevingswet tot uiterlijk 1 januari 2025;
4. de huidige stadsbouwmeester en diens plaatsvervanger, gerekend vanaf de dag van inwerkingtreding van de Omgevingswet, tot 1 juli 2026 te benoemen tot lid resp. plaatsvervangend lid van de commissie met als taak te adviseren over de aanvragen om een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit en desgevraagd en/of daar waar dat in gemeentelijke regels is bepaald, te adviseren over andere (aan)vragen met betrekking tot welstand / esthetische voorschriften. De huidige stadsbouwmeester is de heer Rob Brouwers en diens plaatsvervanger is de heer Henk Verheij;

5. daar waar in de intergemeentelijke structuurvisie is bepaald dat advies wordt ingewonnen bij de Stichting Kwaliteitscommissie Limburg, dit advies vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet in te winnen bij de ‘gemeentelijke adviescommissie Mergelland’;
6. onder voorbehoud dat de gemeenteraden van de gemeente Vaals, Eijsden-Margraten en/of Gulpen-Wittem hiermee instemmen, in te stemmen met:
 - het continueren van de intergemeentelijke samenwerking op het gebied van welstand- en monumentenzorg;
 - het intensiveren van de intergemeentelijke samenwerking door gezamenlijk adviseurs op het gebied van landschappelijke inpassing en ruimtelijke kwaliteit aan de adviescommissie toe te voegen;
 - het instellen van een nieuw commissiebestuur bestaande uit één vertegenwoordiger per aangesloten gemeente zijnde één van de wethouders of de burgemeester waarbij het bestuur zorg draagt voor de verdere invulling van taken, bevoegdheden, werkwijze en samenstelling van de commissie waaronder:
 - het benoemen van (plaatsvervangende) adviseurs van de commissie / het toevoegen van andere adviseurs (bijvoorbeeld een landschapsdeskundige) aan de commissie met uitzondering van het benoemen van de adviseur die de rol van de huidige stadsbouwmeester krijgt in de adviescommissie;
 - het benoemen van een secretaris en een plaatsvervangend secretaris van de commissie;
 - het vastleggen van afspraken over de kosten en kostenverdeling van de commissie.

11. Bijlagen

n.v.t.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

mr. G.S. Reehuis
algemeen directeur/gemeentesecretaris

D.M.M.T. Prevoo
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 26 oktober 2021

Gehoord de raadsadviescommissie Stedelijke Ontwikkeling en Beheer de dato 23 november 2021

Gelet op het bepaalde in artikel 17.9 van de Omgevingswet;

B e s l u i t :

- Een commissie als bedoeld in artikel 17.9 van de Omgevingswet in te stellen en deze te benoemen tot de 'gemeentelijke adviescommissie Mergelland'.
- De huidige leden van de 'monumentencommissie district Mergelland', gerekend vanaf de dag van inwerkingtreding van de Omgevingswet, tot 1 juli 2026 te benoemen tot lid van de commissie met als taak te adviseren over de aanvragen om een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit en desgevraagd en/of daar waar dat in gemeentelijke regels is bepaald, te adviseren over andere (aan)vragen met betrekking tot het (cultureel) erfgoed. De huidige leden zijn:
 - de heer Christian Uwer
 - de heer Theo Custers
 - de heer Stefan Loo
 - de heer Rob Brouwers
- De stadsbouwmeester Rob Brouwers en de plaatsvervangend stadsbouwmeester Henk Verheij te herbenoemen tot 1 juli 2022 en bij uitblijven van de inwerkingtreding van de Omgevingswet tot uiterlijk 1 januari 2025.
- De huidige stadsbouwmeester en diens plaatsvervanger, gerekend vanaf de dag van inwerkingtreding van de Omgevingswet, tot 1 juli 2026 te benoemen tot lid resp. plaatsvervangend lid van de commissie met als taak te adviseren over de aanvragen om een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit en desgevraagd en/of daar waar dat in gemeentelijke regels is bepaald, te adviseren over andere (aan)vragen met betrekking tot welstand / esthetische voorschriften. De huidige stadsbouwmeester is de heer Rob Brouwers en diens plaatsvervanger is de heer Henk Verheij.
- Daar waar in de intergemeentelijke structuurvisie is bepaald dat advies wordt ingewonnen bij de Stichting Kwaliteitscommissie Limburg, dit advies vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet in te winnen bij de 'gemeentelijke adviescommissie Mergelland'.
- Onder voorbehoud dat de gemeenteraden van de gemeente Vaals, Eijsden-Margraten en/of Gulpen-Wittem hiermee instemmen, in te stemmen met:
 - het continueren van de intergemeentelijke samenwerking op het gebied van welstand- en monumentenzorg;
 - het intensiveren van de intergemeentelijke samenwerking door gezamenlijk adviseurs op het gebied van landschappelijke inpassing en ruimtelijke kwaliteit aan de adviescommissie toe te voegen;
 - het instellen van een nieuw commissiebestuur bestaande uit één vertegenwoordiger per aangesloten gemeente zijnde één van de wethouders of de burgemeester waarbij het bestuur zorg draagt voor de verdere invulling van taken, bevoegdheden, werkwijze en samenstelling van de commissie waaronder:

- ❖ het benoemen van (plaatsvervangende) adviseurs van de commissie / het toevoegen van andere adviseurs (bijvoorbeeld een landschapsdeskundige) aan de commissie met uitzondering van het benoemen van de adviseur die de rol van de huidige stadsbouwmeester krijgt in de adviescommissie;
- ❖ het benoemen van een secretaris en een plaatsvervangend secretaris van de commissie;
- ❖ het vastleggen van afspraken over de kosten en kostenverdeling van de commissie.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 13 december 2021.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

D.M.M.T. Prevoo,
voorzitter